

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen järjestöyhteistyö ja -avustukset

Osallisuusvaliokunta

29.9.2025

Minna Patama

Järjestö- ja osallisuusasiantuntija

Järjestöyhteistyön tausta

- Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (7 §) todetaan, että hyvinvointialueen on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä. Laki hyvinvointialueesta ja laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä velvoittavat hyvinvointialuetta tekemään yhteistyötä järjestöjen kanssa.
- Järjestöyhteistyöllä tuetaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun soten strategisia tavoitteita.
- Hyvinvointialueen [hallintosäännön](#) (9 §) mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää määrärahojensa puitteissa järjestöjen ja yhdistysten toiminta-avustuksista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä osallisuuden lisäämisen käyttötarkoituksiin.

Järjestöyhteistyön tavoite

- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue -- Siun soten järjestöyhteistyön *päämääränä on parantaa ihmisten hyvinvointia ja terveyttä*
- Hyvinvointialueen järjestöavustuksilla ja järjestöjen kanssa tehtävillä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksilla *tuetaan järjestöjen toteuttamaa asukkaiden hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta sekä turvallisuutta edistävää toimintaa*
- Hyvinvointialueen ja järjestöjen yhteistyöasiakirja vahvistettu 30.1.2025

Järjestöyhteistyön tasot

Strateginen taso

- Järjestöyhteistyön lakisääteinen toteutuminen
- Järjestöyhteistyön näkyminen hva:n strategiassa ja operatiivisissa asiakirjoissa
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta
- Kumppanuuspäällikkö

Yhteistyön koordinointi

- Järjestöavustusprosessi
- Verkosto ja kunta yhteistyö
- Sote-ammattilaisten järjestöosaamisen vahvistaminen
- Osallisuus- ja järjestöasiantuntija

Toimialueilla tapahtuva järjestö- ja vapaaehtoistyö

- Asiakas- ja palveluohjaus
- Toiminnallinen yhteistyö (esim. tilaisuudet, tapahtumat, viriketoiminta)

Järjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

- Toimiva järjestöyhteistyö vaatii jatkuvaa vuoropuhelua, mikä vaatii pysyviä yhteistyörakenteita.
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (7§) velvoittaa hyvinvointialuetta edistämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen vaikuttamismahdollisuuksia.

Kuntien laajennetut hyte-ryhmät (ent. alueelliset kumppanuusryhmät)

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet

Hyvinvointialueen järjestöfoorumi

Järjestöjen etäkahvit

Muu johtoryhmä ja verkostotyöskentely (esim. perhekeskusverkosto)

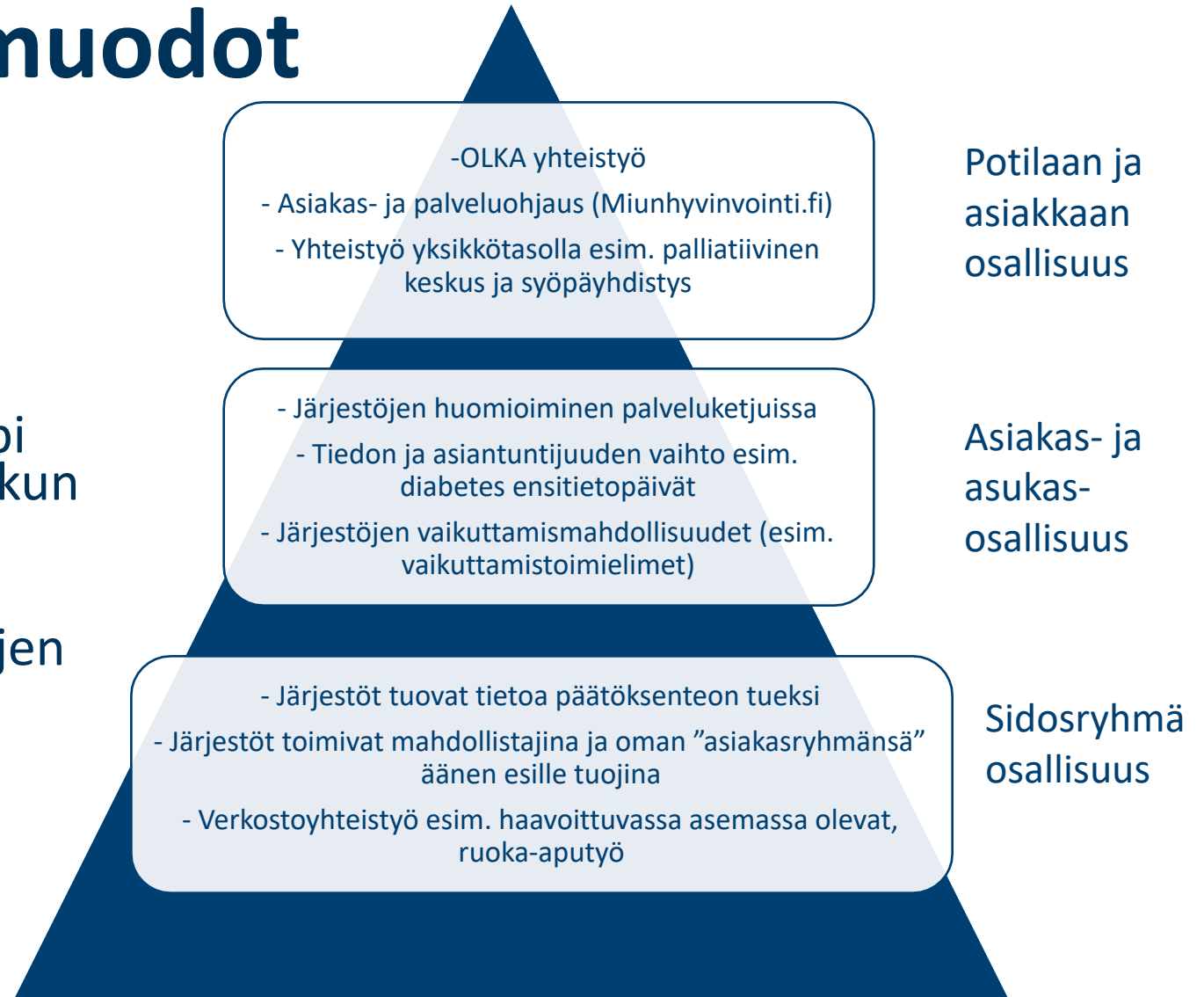
JANE ja Järjestöjen kumppanuuspöytä

Ilmiötyöpajat ja pyöreän pöydän tapaamiset

Kuntien järjestöillat

Järjestöyhteistyön muodot

- Järjestöjen toiminta huomioidaan osana hyvinvointialueen palvelukokonaisuuksia
- Järjestöjen tuottamia toimintoja voidaan tarjota soten asiakkaille läpi palvelupolkujen, aina siinä kohtaa, kun järjestöjen palvelut ja toiminnot tukevat asiakkaan tilannetta.
- Asiakas- ja palveluohjausta järjestöjen toimintojen pariin kehitetään. Työkaluna asiakas- ja palveluohjauksessa toimii Miunhyvinvointi.fi
- Järjestöt palveluntuottajina

Järjestöyhteistyön kehittämistavoitteet vuosille 2025-2028

- Varmistetaan hyvinvointialueen järjestöyhteistyön koordinointi ja siihen tarvittavat työntekijäresurssit.
- Kehitetään hyvinvointialueen järjestöavustusprosessia järjestöiltä sekä kunnilta saatujen palautteiden perusteella.
- Järjestöjen toiminta huomioidaan osana hyvinvointialueen palvelukokonaisuuksia ja asiakas- ja palveluohjausta järjestöjen toimintojen pariin kehitetään. Järjestöjen tuottamia toimintoja voidaan tarjota soten asiakkaille läpi palvelupolkujen, aina siinä kohtaa, kun järjestöjen palvelut ja toiminnot tukevat asiakkaan tilannetta.
- Mahdollistetaan avoin vuoropuhelu ja reagointi ajankohtaisiin ilmiöihin järjestämällä yhteistyötilaisuuksia.
- Lisätään hyvinvointialueen päättäjien, viranhaltijoiden sekä sote-ammattilaisten tietoisuutta järjestötoiminnasta.
- Varmistetaan hyvinvointialueen osalta sitoutuminen ja edellytykset OLKA-toiminnan jatkumiselle vuoden 2026 jälkeen.
- Hyvinvointialueen tilojen hyödyntämistä järjestöjen käyttöön ryhdytään selvittämään. Käytettävien tilojen tulisi olla esteettömiä monikäyttötiloja järjestöjen tapahtumien, kokous- ja ryhmätoimintojen järjestämiseksi. Viestitään tilojen käyttömahdollisuuksista järjestöille sekä selvitetään mahdolliset tilavarausjärjestelmät.

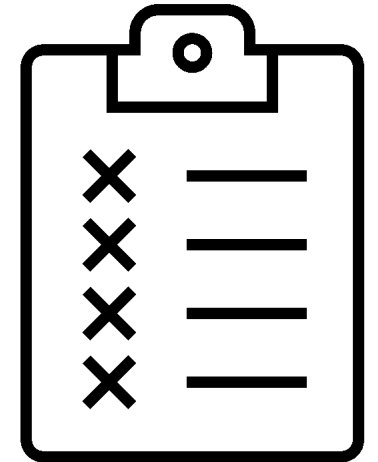
Järjestöavustukset

Hyvinvointialueen järjestöavustukset

- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sote myöntää avustuksia Pohjois-Karjalaan rekisteröidyille yleishyödyllisille järjestöille sekä maakuntarajat ylittävälle järjestölle, jonka avustettava toiminta kohdistuu kokonaisuudessaan pohjoiskarjalaisiin.
- **Hyvinvointialueen järjestöavustukset jaetaan neljään avustusmuotoon**
 - Toiminta-avustukset
 - **hakuaika 10.11-8.12.2025**
 - Teema-avustukset
 - erillistä teema-avustushakua ei avata vuodelle 2026
 - Kumppanuudet
 - Aie- ja yhteistyösopimukset

Hyvinvointialueen järjestöavustusten kriteerit

- 1) Avustettava toiminta kiinnittyy hyvinvointialueen tehtäviin eli sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoiminnan järjestämiseen
- 2) Kiinnittyy johonkin seuraavista sisältöalueista
 - Eri ikäisten arjen ja toimintakyvyn tukeminen
 - Kulttuurihyvinvointityö
 - Mielenterveys-, päihde- ja kriisityö
 - Turvallisuus ja varautuminen
 - Sairausryhmiin, sairauksien ehkäisyyn ja vammaisuuteen kiinnittyvä toiminta
 - Sotaveteraanien ja –invalidien toimintakyvyn tukeminen
- 3) Kiinnittyy johonkin seuraavista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sisältöalueista
 - Digituki
 - Ehkäisevä päihdetyö
 - Elintapaohjaus
 - Kaatumisen ehkäisy
 - Lähisuhdeväkivallan ehkäisy
 - Mielenterveyden edistäminen
 - Osallisuuden edistäminen
 - Yksinäisyyden ehkäiseminen

Esimerkkejä toiminnoista, jotka täyttävät hyvinvointialueen järjestöavustusten kriteerit

Ikäihmisten toimintakyvyn tukeminen ja yksinäisyyden ehkäisy

Esimerkiksi

- Asumisyksiköissä toteutettavat kulttuuriesitykset
- Kotihoidon asukkaiden toimintakyvyn tukeminen liikunnan avulla

Perheiden arjen toimintakyvyn tukeminen

Esimerkiksi

- Nepsylasten ja perheiden tuki
- Eroperheiden tuki

Kohdennettu vertaistuki- ja ryhmätoiminta

Esimerkiksi

- Työkykyä tukevat toiminnot (EPT, elintapaohjaus, mielen hyvinvoinnin tukeminen) kuntoutuksen työtoiminnan kohderyhmille
- Sairaus- ja potilasryhmille suunnattu toiminta ja vertaistuki

Asiantuntijaluennot ja koulutukset

Esimerkiksi

- Turvallisuus ja varautuminen, ensiaputoiminta
- Hyte-teemaiset luennot (EPT, Elintapaohjaus, mielen hyvinvointi jne.)
- Sairauskohtaiset luennot esim. diabeteksen ennaltaehkäisy, kuulokoneiden esittely ja huolto jne.
- Digituki soten palveluihin

Kiitos!

Minna Patama

Järjestö- ja
osallisuusasiantuntija

minna.patama@siunsote.fi

013 330 4697

